

Bölüm 10

ÇOCUKLARA YÖNELİK SOSYAL YARDIM VE SOSYAL HİZMETLER

Muzaffer ÇABUKOĞLU¹

GİRİŞ

Çocuklar her ülke için mühim bir güvence ve istikbalin mimarlarıdır. Ülke-
mizin iktisadi ve teknik alanda başta olmak üzere her sahada gelişmesi ve sosyal
refahın artması için çocukların yaşamın türlü risklerinden korunması yanında,
fiziksel, zihinsel, ruhsal, manevi ve sosyal açıdan sıhhatli yetişmelerinin sağlan-
ması hayati bir öneme sahiptir. Çocukların maddi ve manevi her bakımdan iyi
durumda olması için sadece okul ve aile yeterli olmayıp, birçok şahıs ve teşkila-
tın mühim vazifeleri samimiyetle yerine getirmesi gereklidir. Özellikle 1980 son-
rası dönemde geleneksel aile biçiminde çözümler, ekseriyette insan yaşamına
uygun olmayan hızlı şehirleşme, ülke içi ve ülkeler arası göçler, çalışma hayatın-
da ve iktisadi meseleler çocuklar üzerinde menfi tesirlerini göstermiştir. Buna
ilaveten milletler arası/beynel minel ilişkilerin gelişmesi, iletişim vasıtalarının
kontROLSÜZ kullanımı, çocukların gelişimlerine katkı sunmakla birlikte, ruhsal ve
sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyebilmekte; çocuklar için olası riskleri berabe-
rinde getirmektedir. Çocuk Hakları Sözleşmesinin temel öngörülerini, dünyada ve
Türkiye’de çocuklara ilişkin temel sorunlar ve veriler incelendikten sonra, Tür-
kiye’deki sosyal yardımlar ve sosyal hizmetlerin günümüzdeki durumuna ilişkin
değerlendirmeler yapılarak, sistemde yapılması gereken iyileştirmeler konusun-
da öneriler sunulacaktır.

¹ Öğr. Gör., Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, muzaffercabukoglu@duzce.edu.tr

tiği açık bir hakikattir. Bu konuda ülkeler arasında, dünya çapında işbirliği ve koordinasyon da gereklidir ve bu işbirliği bütün ülkelere ve toplumlara faydalı katkılar sağlayabilecektir.

KAYNAKLAR

1. AKYÜZ, B. (2015), Sosyal Hizmet Kurumlarında Toplam Kalite Yönetimi, Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, Sosyal Hizmet Özel Sayısı, 21-36.
2. ÇELİK, Y. (2016), Asr-ı Saadet'te Kimsesiz Çocuklara Yönelik Sosyal Hizmetler, İstem, 28, 369-388.
3. ÇHGM (2019). Erişim tarihi: 28.10.2020 <https://ailevecalisma.gov.tr/media/46052/c-ocuk-hizmetleri-genel-mu-du-rlu-g-u-2019-yili-faaliyetleri.pdf>
4. ÇHGM (2020). Faaliyetler ve Hedefler, Erişim tarihi: 26.10.2020, <https://ailevecalisma.gov.tr/media/37195/chgm-faaliyetler-ve-hedefler.pdf>
5. Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı (2020). Erişim tarihi: 01.11.2020. https://ailevecalisma.gov.tr/medias/11752/cocuk_isciligi_rev_23032017.pdf
6. Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü (2020) Derneklerin Faaliyet Alanına Göre Dağılımı, Erişim tarihi: 01.11.2020 <https://www.siviltoplum.gov.tr/derneklerin-faaliyet-alanlarına-gore-dagilimi>
7. Dursun, S., Aksakal, E., (2018), Çalışan Çocukların Sorunları Üzerine Bir Araştırma, *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 41-56.
8. Güçlü, S (2016), Çocukluk ve Çocukluğun Sosyolojisi Bağlamında Çocuk Hakları, *Sosyoloji Dergisi Armağan Sayısı*, 1-22.
9. <https://data.tuik.gov.tr/tr/display-bulletin/?bulletin=sosyal-koruma-istatistikleri-2018-30625>
10. Işıkçı, Y. Mamur (2019), *Çocuk Gözüyle Türkiye'de Çocuk Hakları Sorunu*, Ankara, Astana Yayınları.
11. İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2012, 11 Nisan). Resmi Gazete (Sayı: 28261). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/04/20120411-8.htm>
12. İş Kanunu (2003, 22 Mayıs). Resmi gazete (Sayı: 251349). Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.4857.pdf>
13. Koruyucu Aile (2020, 02 Kasım). Erişim adresi: <http://www.koruyucuaille.de/index.php/koruyucu-aile-nedir>
14. Ruh Sağlığı Danışmanlığı (2020, 30 Ekim). Erişim adresi: <https://shm.saglik.gov.tr/hizmetlerimiz/55-ruh->
15. Simit, M. Enes, (2019), Kapatılış Sürecinde Enderun-1 Hümayun ve Enderun Mektebi, *VAKANÜVİS- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi/ International Journal of Historical Researches*, 4(1), 318-353.
16. Sosyal Hizmet Türleri (2020, 02 Kasım). Erişim adresi: <https://docplayer.biz.tr/4694393-Sosyal-hizmet-turleri-sosyal-hizmet-bilimine-giris-unite.html>

17. Sosyal Koruma İstatistikleri (2020). Erişim tarihi: 28.10.2020.
18. SOSYAL YARDIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (2020) Sosyal Yardım Programlarımız, Erişim tarihi: 26.10.2020. <https://ailevecalisma.gov.tr/sygm/programlarimiz/sosyal-yaritim-programlarimiz/>
19. TÜİK (2019) Çocuk İşgücü Anketi, 2019. Erişim tarihi: 01.11.2020 <https://twitter.com/tuikbilgi/status/1244904731149062144/photo/1>,
20. UNICEF (2020a). Beslenme İhtiyacı. Erişim tarihi: 22.10.2020. <https://www.unicef-turk.org/yazi/beslenme-ihtiyaci>
21. UNICEF (2020b). Çocuklar için bilgi (2020, 22 Ekim). Erişim adresi: <https://www.unicefturk.org/yazi/cocuklar-icin-bilgi>
22. UNICEF (2020c). Temiz Su. Erişim tarihi: 22.10.2020. https://www.unicefturk.org/yazi/calismalarimiz_dunyada_temiz_su
23. YILMAZ, B.E. (2014), *Sosyal Güvenlik Ekonomisi*, İstanbul: Derin Yayınları.